

POLISI IAITH A DIWYLLIANT

- 1.1 I ganiatau fod unrhyw un sy'n cysylltu neu'n delio â Chyngor Cymuned Llandwrog yn cael gwneud hynny drwy ddefnyddio y Gymraeg neu'r Saesneg.
- 1.2 I hyrwyddo a datblygu cynaladwyedd ieithyddol.
- 1.3 I sefydlu mai Cymraeg yw iaith swyddogol mewnol Cyngor Cymuned Llandwrog gan gynnig unrhyw gymorth sydd ei angen ar Gyngorwyr a'r Clerc i wella eu defnydd o'r Gymraeg.

2 DELIO GYDA'R CYHOEDD

- 2.1 Cymraeg yw iaith swyddogol y Cyngor a iaith gweinyddu mewnol y Cyngor.
- 2.2 Mae gan pob aelod o'r Gymuned yr hawl i gysylltu â'r Cyngor mewn unrhyw iaith.
- 2.3 Dylai pob aelod o'r Cyngor sy'n cysylltu'n uniongyrchol â'r cyhoedd fedru gwneud hynny yn y ddwy iaith.
- 2.4 Os oes cyfarfod cyhoeddus ar unrhyw adeg, dylid darparu adnoddau cyfieithu ar y pryd oni bai fod y Cyngor o'r farn nad oes ei angen.

3 CYSYLLTIADAU AC ARWYDDION

- 3.1 Gellir cysylltu a'r Cyngor yn y Gymraeg neu'r Saesneg. Fe fydd y Cyngor yn cysylltu yn ôl yn yr iaith â dderbyniwyd yr ohebiaeth.
- 3.2 Pan mae'r Clerc yn cysylltu am y tro cyntaf gydag unrhyw unigolyn, fudiad neu asiantaeth, dylid gwneud hynny yn y Gymraeg neu yn ddwy ieithog.
- 3.3 Fe fydd y Cyngor yn defnyddio enwau Cymraeg yn unig ar enwau llefydd, afonydd, mynyddoedd a.y.y.b., yn ychwanegol i enwau Cymraeg ar asiantaethau ar wahan i pan mae'r Cyngorwyr wedi caniatáu defnyddio fersiwn gwahanol.
- 3.5 Dylai pob hysbyseb fod yn y ddwy iaith ar wahan i:-
 - (a) hysbyseb yn y Gymraeg yn unig mewn papurau newydd Cymraeg.
 - (b) hysbysebion sy'n cael ei rhoi mewn papurau newydd mewn manau eraill o Ewrop, fydd yn cael eu rhoi yn iaith y papur newydd hwnnw.
 - (c) hysbysebion am swydd ble mae defnydd o'r Gymraeg yn hanfodol, dylid fod yn Gymraeg yn unig gyda nodyn yn Saesneg yn esbonio natur y swydd.

4 STAFF

- 4.1 Er mwyn i'r Cyngor wireddu y polisi, dylai pob aelod o'r Cyngor a'r Clerc fedru cysylltu a'r cyhoedd yn y Gymraeg a'r Saesneg os yn bosib.
- 4.2 Fe fydd y Cyngor Cymuned yn cefnogi ac yn annog pob aelod i wella eu ddefnydd o'r Gymraeg a'r Saesneg pe mynnir drwy annog yr aelodau fynyachu cyrsiau os yn berthnasol.

- 4.3.1 Os nad yw'n bosib i gyflogi person dwyieithog i swydd y clerch bydd arbennig, ceir caniatad i hysbysebu am berson di-Gymraeg gyda'r amod ei fod/eu bod yn dysgu y Gymraeg o fewn cyfnod o chwe mis.

Fe ddylai unrhyw apwyntiad gael ei wneud ar yr amod eu bod wedi dysgu y Gymraeg yn lafar ac ysgrifenedig i safonau derbynniol o fewn dwy flynedd.

5 **CYFARFODYDD**

- 5.1 Fe fydd pob agenda, adroddiad a chofnodion y Cyngor yn ogystal ag unrhyw Is-bwyllgor yn y Gymraeg yn unig, oni bai fod y Cyngor o'r farn nod angen fersiwn dwyieithog.
- 5.2 Yn y Cwrdd Plwyf , mae gan aelod o'r cyhoedd yr hawl i siarad yn y Gymraeg neu'r Saesneg. *Rhagfyr 2010*
- 5.3 Gall darpariaeth i gyfieithu ar y pryd yn cael ei ddarparu mewn cyfarfodydd cyhoeddus yn ogystal â chwrdd plwyf blynyddol y Cyngor pan ddisgwylir aelodau o'r cyhoedd Saesneg eu h'iaith i'r cyfarfodydd a phan mae;’r Cyngor yn ystyried fod angen digonol. *Rhagfyr 2010*

6 **GWASANAETH I ASIANTAETHAU**

- 6.1 Dylid defnyddio y Gymraeg pan yn cysylltu â chyrrff cyhoeddus o fewn Cymru.
- 6.2 Dylai unrhyw Gwmni, Asiantaeth neu fudiad sy'n cael cymorth ariannol gan y Cyngor gael polisi iaith tebyg i'r Cyngor Cymuned gan ganiatau hefyd fod unrhyw gysylltiad gyda'r cyhoedd sydd ganddynt yn defnyddio y dwy iaith.

LANGUAGE AND CULTURE POLICY

- 1.1 To enable everyone who contacts Cyngor Cymuned Llandwrog to do so through the medium of English or Welsh, according to their personal preference.
- 1.2 To promote the development of linguistic sustainability.
- 1.3 To establish Welsh as the Council's official internal language, by offering in-services training to enable staff to develop their linguistic skills in Welsh and English.

2 DEALING WITH THE PUBLIC

- 2.1 Welsh will be the Council's official language for the purposes of internal administration.
- 2.2 Each member of the public will have the right to receive or use each of the Council's services, and to communicate with the organisation in his or her chosen language.
- 2.3 The Clerk as the person responsible for providing services to the public on behalf of the Council will ensure that there are Councillors available who can communicate in Welsh.
- 2.5 In the event of a public meeting, simultaneous translation facilities will be provided, unless the Council is of the opinion that such a service is unlikely to be required.

3 CORRESPONDENCE AND SIGNS

- 3.1 Anyone may correspond with the Council in English or Welsh, and the Council will respond to every personal correspondence in the language in which it was sent.
- 3.2 When the Clerk commences correspondence with any individual, society or Organisation, he or she should do so either in Welsh or bilingually.
- 3.3 The Council will use the Welsh name only in respect of place names, rivers, mountains etc., except where the Councillor's has authorised the use of another version/versions.
- 3.5 Every advertisement published will be bilingual apart from:
 - (a) advertisement published in Welsh language periodicals and newspapers, which will appear in Welsh only.
 - (b) advertisement published in periodicals and newspapers in other parts of Europe, which will appear in the language of the newspaper/periodical;
 - (c) advertisements for posts where Welsh is an essential requirement, which will be in Welsh only with a brief explanatory note in English.

4 STAFF

- 4.1 In order to enable the company to implement its policy, it will be necessary for all Councillors and staff to be able to communicate in English and Welsh to an appropriate standard.
- 4.2 Members of the Council are encouraged to develop their linguistic skills and, if necessary, they will be encouraged to learn or improve their English or Welsh.
- 4.3 If it is not possible to appoint a suitable bilingual applicant to any specific post, the post may be advertised noting the possibility of appointing someone who could subsequently learn Welsh, on the condition that he/she learn Welsh within a period of six months. Any such appointment will be made on the condition that the successful applicant will develop the necessary fluency in Welsh within a period of two years.

5 INTERNAL MEETINGS

- 5.1 All agendas, reports and minutes to the Council meetings or to any Subcommittee meetings will be in Welsh, unless the Council is of the opinion that both languages are unlikely to be required.
- 5.2 Everyone will have the right to speak English or Welsh in the annual parish meeting.
- 5.3 Simultaneous translation facilities from Welsh into English (and from English into Welsh when a request is made and where this is practical) can be provided in any public meeting or at the annual Parish meeting if in the opinion of the Council it is required.

6 SERVICE PROVIDERS

- 6.1 The Council and the Clerk are expected to use the Welsh language when corresponding with public bodies in Wales.
- 6.2 Companies, agencies and institutions and community organisations receiving financial support from the Council will be expected to implement a language policy compatible with the aims and implementation of Llandwrog Community Council's language policy, ensuring that the services delivered to the public is bilingual.

